

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๒/๒๕๕๕

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ส่งยุบพรรควิถิไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ ส่งยุบพรรควิถิไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคเอกราช ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๖/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศ เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคเอกราช ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยเปลี่ยนชื่อพรรคเป็น “พรรควิถิไทย”

พรรควิถิไทยเคยรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๓ และมีหน้าที่ต้องทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

พรรควิถิไทยได้รับอนุมัติเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๔ ได้แก่ เงินจัดสรรตามโครงการและแผนงานที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๑๑๒,๘๐๐ บาท และเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขา ที่ขอรับการสนับสนุนเป็นการทั่วไป จำนวน ๒ งด เป็นเงิน ๑๔,๘๐๐ บาท โดยได้รับและเบิกเงินดังกล่าวไปแล้ว จึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อพ้นเวลาตามที่กฎหมายกำหนด คือ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ หัวหน้าพรรควิถิไทยและพรรควิถิไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีเหตุให้ยุบพรรควิถิไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ต่อมา นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งจากพรรควิถิไทย เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ว่าพรรควิถิไทยมีความจำเป็นต้องขอเลิกตามข้อบังคับพรรควิถิไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๒๕ (๑) คือ คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ยุบพรรควิถิไทย (พรรควิถิไทยแจ้งมติพรรคที่จัดประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งได้จัดประชุมมาแล้วกว่าหกเดือน) โดย นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรควิถิไทยมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) อีกบทหนึ่งด้วย

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า แม้จะปรากฏหลักฐานต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรควิถิไทยได้มีมติให้ยุบพรรคแล้วตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยได้ปฏิบัติตามข้อบังคับพรรคทุกประการ แต่ได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบหลังจากนั้นเป็นเวลาถึง ๖ เดือน คือเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งการยุบพรรคจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายก็ต่อเมื่อมีคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ดังนั้นตราบไคที่ยังไม่มีคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ ให้ยุบพรรควิถิไทย พรรควิถิไทยก็ยังคงมีสภาพเป็นพรรคการเมืองตามกฎหมาย มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๔) ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งทั้งสองกรณีจะต้องกระทำภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ บัญญัติไว้ กรณีของพรรควิถิไทย คือ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพรรควิถิไทยมิได้จัดทำรายงานดังกล่าวภายในระยะเวลา ตามที่มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดไว้ และมีได้ชี้แจงแสดงเหตุผลเพื่อหักล้างข้อกล่าวหาตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด จึงต้องถือว่า

พรรควิถีไทยฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวหา อันเป็นเหตุให้ต้องถูกยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ (๕) ของพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเหตุยุบพรรคตามมติคณะกรรมการบริหารพรรคอีก

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรควิถีไทย แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ